

Nr 124.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående ytterligare statsunderstöd till Virestadssjöarnas sänkningsföretag i Kronobergs län; given Stockholms slott den 1 mars 1946.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande statsrådet hemställt.

GUSTAF.

G. E. Sträng.

Utdrag av protokollet över jordbruksärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 1 mars 1946.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, QUENSEL, GJÖRES, ERLANDER, DANIELSON, VOUGT, MYRDAL, ZETTERBERG, STRÄNG, ERICSSON, MOSSBERG.

Föredraganden, statsrådet Sträng, anför efter gemensam beredning med chefen för finansdepartementet.

Genom beslut den 7 november 1924 beviljade Kungl. Maj:t bidrag från allmänna avdiktningensanslaget med 142 110 kronor samt lån från odlingslånefonden med 422 140 kronor till Virestadssjöarnas sänkningsföretag inom Virestads och Stenbrohults socknar, Kronobergs län, och fastställde samtidigt arbetsplan för företagens utförande. Härvid beräknades kostnaden för företaget till 681 990 kronor 62 öre. Båtnaden genom företaget uppskattades till 724 232 kronor 41 öre. Företaget omfattar en areal av 1 845,35 hektar, varav vid arbetsplanens fastställelse 179,66 hektar utgjordes av åker samt 1 665,69 hektar av annan mark. Den av företaget berörda, i egentlig mening pro-

duktiva marken har en areal av omkring 970 hektar, som numera i huvudsak blivit uppodlad eller utlagd till kultiverad betesäng såsom tillskott till de omkring 180 ofullständiga jordbruk, vilka ingå såsom delägare i företaget.

Under arbetets utförande visade det sig nödvändigt att för ernående av det åsyftade torrlägningsresultatet utföra vissa arbeten utöver vad som innefattades i den fastställda arbetsplanen. På grund därav samt genom att vissa delägare i företaget, vilka icke tidigare sökt statsunderstöd, sedermera förklarade sig vilja komma i åtnjutande av dylikt, beviljade Kungl. Maj:t den 8 februari 1929 till företaget dels ytterligare statsbidrag med 89 750 kronor att utgå från statens avdikningsanslag, dels ock ytterligare lån med 41 580 kronor att utgå från statens avdikningslånefond.

Till följd av svårigheter för intressenterna att fullgöra sina genom företaget åtagna ekonomiska förbindelser ingåvos år 1931 framställningar om beredande åt företaget av ytterligare statshjälp. Efter verkställd utredning framlade Kungl. Maj:t i proposition nr 222 till 1932 års riksdag förslag om att dels den tid, varunder ränta icke skulle beräknas å till företaget utlämnade lån från odlingslånefonden och statens avdikningslånefond, finge utsträckas från tre till sex år från första lyftningsdagen, dels ock tidpunkten för gäldandet av första annuiteten å lånen finge framflyttas från det sjunde till det tionde året efter första lyftningsdagen. Propositionen bifölls av riksdagen (r. skr. nr 151).

Arbetet blev av lantbruksstyrelsen godkänt den 19 april 1933. Den slutliga kostnaden hade uppgått till i runt tal 915 000 kronor, vilket belopp med omkring 196 000 kronor översteg den vid planens fastställelse beräknade kostnaden. Av merkostnaden utgjordes omkring 48 000 kronor av räntor samt återstoden av arbetskostnad, marklösen samt kostnad för skiljedom, utbrytning av båtnadsjord m. m. För bestridande av kostnaderna hade intressenterna efter företagets färdigställande att utöver till företaget beviljade statsunderstöd å tillhopa 695 580 kronor av egna medel tillskjuta (915 000 — 695 580 =) 219 420 kronor. Av detta belopp ha delägarna efter utdebitering erlagt i runt tal 78 290 kronor, varjämte företaget åtnjutit vissa inkomster.

Sedermera medgav 1934 års riksdag (prop. nr 144; r. skr. nr 155), att till företaget finge från statens avdikningsanslag anvisas ett ytterligare statsbidrag av 113 000 kronor.

Annuiteterna å till företaget beviljade statslån uppgingo ursprungligen till sammanlagt 30 761 kronor 43 öre. Till följd av att vissa låntagare till fullo inbetalat sina lån uppgår den sammanlagda årliga annuiteten för närvarande till 30 413 kronor 79 öre, vilket jämnt fördelad på låntagarnas i företaget ingående areal, 1 734,54 hektar, innebär en årlig avgift per hektar av i runt tal 18 kronor.

Med utlåtande den 17 december 1945 har länsstyrelsen i Kronobergs län överlämnat en framställning den 8 december 1945 från *arbetsstyrelsen för Virestadssjöarnas sänkningsföretag* om ytterligare statsbidrag till företaget med 134 000 kronor till bestridande av kostnaderna för utförande av vissa

grävnings- och rensningsarbeten i företagets avloppssystem. Vid framställningen har fogats dels ett av lantbruksingenjören E. Zielfelt avgivet betänkande rörande upprensning av i företaget ingående avlopp, dels ock yttranden av torrlägningsnämnden och hushållningssällskapets förvaltningsutskott även som egnahemsdirektören i länet.

I ärendet ha infordrade utlåtanden avgivits den 15 februari 1946 av lantbruksstyrelsen och den 25 februari samma år av statskontoret.

Arbetsstyrelsen för Virestadssjöarnas sänkningsföretag har till stöd för sin framställning anfört bland annat följande.

Därest delägarnas genom sänkningsföretaget utvunna och uppodlade marker nu icke åter skola försumpas och bliva odugliga för brukning och odling erfordras arbeten för nygrävning och rensning i företagets avloppssystem för en kostnad av minst 134 000 kronor. Då samtliga delägare äro mindre jordbrukare och i allmänhet även mindre bemedlade — av 183 delägare ha 122 under 10 hektar odlad jord och endast 61 något över 10 hektar sådan jord — är det omöjligt för dem att samtidigt med fullgörandet av de årliga ränte- och amorteringsinbetalningarna å statslånet även inbetala erforderliga medel till dessa arbeten.

Om icke Virestadssjöarnas sänkningsföretag nu varit utfört, hade Virestads kommun icke i nämnvärd grad kunnat bidra till den under de senaste åren så viktiga livsmedels- och fodermedelsförsörjningen. Nu har från i sänkningsföretaget ingående odlingar inom Virestads kommun, utöver för eget behov, lämnats cirka 200 000 kilogram foderspannmål per år.

Då Virestadssjöarnas sänkningsföretag sålunda är av särskild betydelse ur allmän synpunkt och i avsevärd utsträckning bereder tillskotts jord för ofullständiga jordbruk med förbättrade levnadsvillkor för den jordbrukande befolkningen i orten, synes det som om de nya grunderna för torrlägningsverksamheten med 50 procent statsbidrag till kostnaderna med inräknande av kostnaderna för en första rensning böra kunna vara tillämpliga även om företaget som sådant i huvudsak är utfört tidigare. Detta särskilt med hänsyn till att delägarna äro oförfällande till det svåra läge, vari företaget befinner sig, samt de stora kostnaderna till de nu nödvändiga arbetena och att delägarna tidigare icke erhållit mer än cirka 38 procent statsbidrag till de tidigare kostnaderna å 915 000 kronor.

På grund härav får arbetsstyrelsen anhålla om ytterligare statsanslag till bestridande av kostnaderna för utförande av ifrågakvarande grävnings- och rensningsarbeten med 134 000 kronor.

I förenämnda betänkande har *lantbruksingenjören Zielfelt* anfört i huvudsak följande.

De åtgärder, som erfordras för återställande av normal avrinning nedströms Virestadssjön, kunna uppdelas på två särskilda problem, nämligen åtgärder i avloppen och i sjöarna.

I fråga om avloppen spelar uppgrundningen i desamma ej någon avgörande roll och är denna förhållandevis obetydlig. Emellertid kan uppgrundningen ej negligeras. På grund av det ytterst svaga fallet i avloppen kommer en mer betydande uppgrundning å en kortare sträcka att inverka på en högst betydande sträcka uppströms. I övrigt måste den synnerligen rikliga vegetationen i avloppen utgöra det främsta hindret för vattnets framrinning. De åtgärder som behöva vidtagas äro därför dels borttagande av nedrasad och inslammad jord å de ställen där sådan förekommer i större utsträck-

ning, vilket företrädesvis är fallet i krökar, dels ock borttagande av befintlig vegetation såväl i vattengången som, i vad rör smärre avlopp, även å slänter. De senare ha nämligen nu i stor utsträckning blivit bevuxna med buskar, vilka vid högt vattenstånd bidraga till att förtränga sektionen. Sammanlagda massan som behöver schaktas kan uppskattas till cirka 24 000 m³, och kostnaderna härför till 45 000 kronor vid arbete för hand.

Vad angår borttagande av i vattendraget befintlig vegetation äro kostnaderna härför mycket svåra att bedöma. Arbetet är av den omfattning att det samma lämpligen borde utföras maskinellt. Så vitt bekant finnes dock icke någon härför avsedd maskin konstruerad. För vegetationens avlägsnande föreslås emellertid en mudderverksliknande maskin, som i stället för med skopor utrustas med klor på drivkedjan. Kostnaderna för vattenvegetationens avlägsnande med användande av en dylik maskin skulle kunna beräknas till 14 kronor per timme och verket behöva vara i drift omkring 4 månader vid företaget.

Beträffande sjöarna Steningen och Låckan ha stora fallförluster i dessa uppkommit genom att sjöarna börjat växa igen så att man ej längre kan räkna med att vattnet i nedströms- och uppströmsdelen ställer sig på ungefär samma nivå. För att erhålla en tillfredsställande torrläggning är det emellertid nödvändigt att fallförlusterna nedbringas så mycket som möjligt, vilket lämpligast torde kunna ske genom att en kanal genom sjöarna hålles öppen och fri från vegetation. Detta syfte torde bäst kunna nås genom uppmuddring i sjöarna av en förhållandevis djup kanal, där sålunda bottenläget kommer att ligga under kanalbotten vid till- och utloppen. Härigenom vinnes ökat vattenutrymme, vilket gör att särskilt vid lägre vattenstånd fallförlusterna i sjöarna bliva minst möjliga. Dessutom ernås att de slamavsättningar, som framdeles kunna uppkomma, ej i lika hög grad verka hindrande på vattenframrinningen. Slutligen vinnes att vid en djupare kanal vattenväxterna som regel lättare torde kunna hållas efter.

För Steningen föreslås att i sjön upptages en kanal med bottenläge av 0,5 meter under kanalbotten vid till- och utloppet samt med en bottenbredd av 18 meter. Upptagandet av avloppet måste ske medelst mudderverk. Den sammanlagda kubikmassan beräknas till 20 000 m³ och kostnaderna till 25 400 kronor.

För Låckan har undersökts två alternativ. Det ena avser uppmuddring av den nuvarande rännan, varvid dock en bottenbredd av 15 meter ansetts tillräcklig. De gamla slänterna behöva då ej heller röras. Kubikmassan beräknas till 30 600 m³ och kostnaderna till 36 600 kronor. Det andra alternativet omfattar genomgrävning av en i sjön utskjutande udde medelst en kanal av 17 meter bottenbredd. I sjön skulle fortfarande kanalen utföras med bottenläge 0,5 meter djupare än i till- och avlopp. Genom en sådan kanal bliva fallförlusterna något mindre än vid rensning genom hela sjön, varjämte vinnes att underhållet bör bliva något billigare i längden. Kostnaderna ha uppskattats till 69 100 kronor, vari dock ej äro inräknade ersättningar för marklösen och intrång. Det är emellertid uppenbart att kostnaderna för en rätning bliva avsevärt dyrare än upprensningen av den gamla vägen, varför utförande av rätningen ej kan förordas.

De i sänkingsföretagen ingående mindre avloppen synas i stort sett endast fordra vanligt rensningsarbete. Undantag härifrån utgör endast avloppet Virestadssjön—Virestadnässjön samt del av sistnämnda sjö. Denna utgöres nu av madäng, och kanal finnes upptagen genom hela den gamla sjön. Fallet är emellertid mycket ringa, varför föreslås att även här uppmuddras en djupränna med 4 meter bottenbredd i den nedre och 3 meter i den övre delen.

Lantbruksingenjören Zielfelt har beräknat den sammanlagda kostnaden för de föreslagna åtgärderna till 134 000 kronor i enlighet med ett vid betänkandet fogat kostnadsförslag. Beträffande den närmare beräkningen av kostnaderna torde jag emellertid få hänvisa till nämnda förslag.

Torrläggningsnämnden i Kronobergs län har yttrat följande.

Enligt den uppfattning, som nämndens ledamöter såväl tidigare som vid nu företagen besiktning erhållit, är Virestadssjöarnas sänkningsföretag till stort gagn för jordbruksnäringen i orten. Det har varit av avsevärd social betydelse därigenom att huvudparten av de omkring 200 fastigheter, som ingå i detsamma, kunnat bibehållas såsom självständiga jordbruk, tack vare att de erhållit härför nödvändig tillskottsjord av god och lättbrukad beskaffenhet. Kostnaderna för företagets utförande ha varit höga och av olika anledningar betydligt överstigit de beräknade. För de fastigheter, som erhållit större tillskott till odlad areal, har därjämte — vilket nämnden kunnat konstatera — väsentliga till- och nybyggnader av ekonomihus måst vidtagas. De med torrläggningen, odlingen, maskinanskaffningen m. m. havda utgifterna måste uppenbarligen — så länge desamma icke amorterats — hårt belasta det övervägande flertalet av de i företaget ingående fastigheterna, vilka till en mycket övervägande del utgöras av mindre jordbruk. Det står för nämnden klart, att en utdebitering av så stort belopp, som motsvarar den beräknade rensningskostnaden, ej torde kunna bäras av intressenterna ensamma.

Nämnden har beaktat, att det statsunderstöd, som erhållits till torrläggningsföretagets genomförande, ej på långt när uppgår till de belopp som — enligt nämndens förmenande — bort kunna påräknas, om vid tidpunkten för statsunderstödens beviljande de grunder, som nu gälla vid understödjande av torrläggningsföretag, kunnat tillämpas. I kostnaderna för företagets genomförande hade då även bort medtagas kostnader för en första rensning, varför — under förutsättning att kostnaderna från början varit riktigt beräknade — kostnadsförslaget bort sluta på en summa av

för torrläggningen m. m.	915 000 kronor
» första rensningen	134 000 »

Summa 1 049 000 kronor.

Å denna summa hade statsbidrag kunnat utgå med 524 500 kronor mot erhållna 344 860 kronor eller med 179 640 kronor mer.

På grund av vad sålunda anförts får nämnden tillstyrka bifall till den gjorda framställningen om ytterligare statsbidrag till erforderliga rensningsåtgärder.

Kronobergs läns hushållningssällskaps förvaltningsutskott har förordat, att högsta möjliga statsbidrag finge utgå till bestridande av kostnaderna för ifrågavarande arbeten.

Egnahemsdirektören i Kronobergs län har understrukit att de ofullständiga jordbruken i Virestads socken genom de på grund av förevarande torrläggningsföretag nyvunna arealerna fått god förstärkning. Den ekonomiska bärkraften hos markägarna vore emellertid ringa och många av dem hade endast med hjälp av egnahemslån kunnat förvärva och utbygga sina fastigheter. Med hänsyn härtill har egnahemsdirektören vitsordat behovet av statsbidrag till täckande av ifrågavarande kostnader.

Länsstyrelsen i Kronobergs län har framhållit följande.

Ifrågavarande sjösänkingsföretag har alltsedan dess påbörjande haft att brottas med stora och i många fall oförutsedda svårigheter. Det får anses ganska troligt, att företaget aldrig kommit till stånd, därest förhållandet mellan kostnad och bätnad från början låtit sig säkrare överblickas än som skett eller varit möjligt på grund av brister i verkställd teknisk planering. Det gäller emellertid nu att söka finna en utväg att avhjälpa det nödläge, vari företaget kommit. I sådant hänseende synes det oundgängligen nödvändigt, att företaget, såvitt de tekniska förutsättningarna för en tillfredsställande och någorlunda varaktig effekt av de föreslagna åtgärderna prövas föreligga, erhåller sådant ekonomiskt stöd, att dess fortsatta existens och med stora uppoffringar kunna resultat icke äventyras. Detta vill synas desto angelägnare som länsstyrelsen helt kan vitsorda den i framställningen och yttrandena däröver framhävda stora betydelse, som beröra torrläggningsföretag haft och har ej blott för delägarna själva utan även för bygdens ekonomi och dess jordbruk i allmänhet. Härvid torde särskilt böra framhållas värdet av den komplettering av ett stort antal ofullständiga jordbruk, som genom den ifrågavarande utvinningen av odlingsbar jord av god beskaffenhet här kunnat äga rum.

Under återopande av det förut anförda får länsstyrelsen, under förutsättning att en allsidig och omsorgsfull teknisk granskning giver vid handen, att en godtagbar bestående effekt kan uppnås genom de avsedda åtgärderna, för sin del tillstyrka, att Virestadssjöarnas sänkingsföretag beviljas det sökta statsbidraget å 134 000 kronor.

Lantbruksstyrelsen har i sitt remissutlåtande föreslagit, att företaget skulle beviljas ett statsbidrag från statens avdikningsanslag av högst 120 000 kronor till bestridande av kostnaderna för de avsedda upprensnings- och nygrävningsarbetena. Härvid har styrelsen anförut i huvudsak följande.

Lantbruksstyrelsen vill till en början framhålla, att enligt villkoren vid de tidigare statsbidragens beviljande det otvivelaktigt ålegat bidragstagarna att vederbörligen underhålla det utförda arbetet. Så har dock ej skett. Anledningen härtill torde till stor del få tillskrivas den av världskriget förorsakade bristen på erforderlig arbetskraft. Underlåtenheten att fullgöra rensningsskyldigheten torde därför knappast särskilt med hänsyn till arbetets omfattning helt kunna läggas intressenterna till last. Genom att rensningsarbetet nu måste utföras i ett sammanhang komma kostnaderna därför att bliva väsentligt högre och mera kännbara för delägarna, än om arbetena kunnat utföras efter hand och i mån av behov.

Sökandena anse, att nu gällande grunder för understöd åt torrläggningsverksamheten skulle kunna tillämpas även i förevarande fall. Denna uppfattning delas av torrläggningssnämnden. Enligt lantbruksstyrelsens mening skulle en dylik tillämpning av de nu gällande bestämmelserna i ämnet leda till att anspråk på bidrag till rensningskostnader skulle framställas från ett betydande antal företag, vartill statsbidrag tidigare utgått. Med hänsyn härtill och då en sådan retroaktiv tillämpning av nämnda bestämmelser uppenbarligen icke torde hava avsetts av statsmakterna, kan lantbruksstyrelsen icke dela sökandenas och torrläggningssnämndens betraktelsesätt uti förevarande avseende.

Emellertid torde det vara uppenbart, att det för intressenterna måste vara förenat med stora ekonomiska svårigheter att nu omedelbart och i ett sammanhang genomföra erforderliga rensnings- och nygrävningsarbeten. Med

hänsyn härtill och då företaget otvivelaktigt varit av så stor betydelse för hela ifrågavarande trakt, att densamma därigenom räddats från tillbakagång och kunnat behålla och utveckla sin karaktär av jordbruksbygd, vill lantbruksstyrelsen icke motsätta sig, att staten på ett eller annat sätt träder emellan för avhjälpande av dessa svårigheter. Efter prövning av olika möjligheter i nämnda avseende har lantbruksstyrelsen såsom närmast tillhands liggande tillvägagångssätt övervägt en sådan lösning av denna fråga, att intressenterna i företaget jämlikt kontraktenslignat åtagande i princip själva finge svara för den egentliga underhållskostnaden, medan statsmedel beviljades för bestridande av kostnaden för nygrävningen. Härigenom skulle ungefär halva kostnaden komma att åvila intressenterna och resten överflyttas på staten. Då det emellertid torde komma att möta alltför stora svårigheter för företagens intressenter att nu inbetala de årliga låneannuiteterna och samtidigt jämväl uppbringa erforderliga medel för bestridande av förenämnda underhållskostnad, kunde en tillfällig lättnad måhända bringas dem på så sätt, att amorteringstiden framflyttades två år. En sådan lösning av frågan skulle emellertid såsom även antytts innebära en blott tillfällig lättnad för intressenterna, och lantbruksstyrelsen är icke övertygad om att intressenterna i företaget, vilka till den alldeles övervägande delen utgöras av småbrukare och som för många år framåt äro ekonomiskt belastade med mycket tyngande amorterings- och räntekostnader, härigenom skulle erhålla tillräcklig hjälp för företagens framtida betryggande. Lantbruksstyrelsen finner sig därför i stället böra föreslå, att statsbidrag beviljas till sådant belopp, att detsamma kan beräknas i huvudsak täcka den beräknade kostnaden. Med utgångspunkt härifrån föreslår lantbruksstyrelsen att statsbidraget bestämmas till ett belopp, motsvarande ungefär fyra annuiteter å de tidigare utlämnade lånen eller enligt vad förut anförts i runt tal tillhoppa 120 000 kronor. Därest ett dylikt bidrag skulle komma att beviljas, förutsätter lantbruksstyrelsen, att intressenterna för framtiden själva skulle komma att kunna stå för kostnaderna för det behöriga underhållet av företaget.

Bidraget, för vars beviljande riksdagens medgivande synes erforderligt, torde böra avföras å statens avdikningsanslag. Lantbruksstyrelsen förutsätter emellertid, att föreskrift meddelas därom, att beloppet icke skall inräknas i det belopp, som Kungl. Maj:t eller lantbruksstyrelsen enligt riksdagens medgivande äger bevilja för visst år.

Statskontoret har yttrat följande.

I betraktande av vad i ärendet blivit upplyst angående svårigheterna för deltagarna i ifrågavarande sänkningsföretag att samtidigt med annuiteterna å odlingslånen bestrida kostnaderna för erforderliga rensningsarbeten och vissa kanalers fördjupning vill statskontoret icke motsätta sig ett tillmötesgående av förevarande framställning. Därvid synes det dock ämbetsverket ligga närmast till hands att medgiva 4 års förlängning av lånetiden, varigenom delägarna skulle erhålla uppskov med erläggandet av annuiteter under åren 1946—1949.

Skulle däremot särskilt statsbidrag anses böra beviljas, synes detta icke böra avse den egentliga underhållskostnaden utan endast kostnaderna för nygrävningen. Ett medgivande av statsbidrag jämväl för bestridande av underhållet skulle otvivelaktigt föranleda anspråk på enahanda förmån även från delägare i andra torrlägningsföretag.

Såsom framgår av den förebragta utredningen är det ofrånkomligt, att betydande upprensnings- och grävningsarbeten måste utföras vid ifrågava-

*Före-
draganden.*

rande sänkningsföretag, därest icke vinsten av detsamma så småningom helt skall gå förlorad. Dessa arbeten, vilka beräknats draga en kostnad av 134 000 kronor, avse dels bortrensning av den synnerligen rikliga vegetationen och omfattande uppslamningen i avloppen och sjöarna, som utgöra det svåraste hindret för vattnets avrinning, och dels fördjupning av kanalerna genom sjöarna Steningen och Låckan samt Virestadnässjön, varigenom uppkomsten av dylik vegetation i möjligaste mån för framtiden förhindras. Att rensningsarbetena, vilka det ålegat delägarna i företaget att utföra, icke kommit till stånd, synes icke ringa grad vara att tillskriva bristen på arbetskraft under de gångna krisåren. Underlåtenhet att utföra arbetena torde därför icke helt kunna läggas delägarna till last. Av utredningen synes även framgå, att sänkningsföretaget under sin tillkomst haft att kämpa med betydande svårigheter av skilda slag, och man kan förutse att ett genomförande utan statens hjälp av de nu ifrågavarande rensnings- och grävningsarbetena skulle komma att försätta intressenterna i stort ekonomiskt trångmål. Med hänsyn till det anförda och då företagets iståndsättande synes komma att rädda ifrågavarande bygd från tillbakagång, vill jag i detta speciella fall — oaktat vissa principiella betänkligheter kunna resas däremot — icke motsätta mig lantbruksstyrelsens förslag att lämna företaget ett ytterligare statsbidrag å 120 000 kronor. Jag vill härvid framhålla, att en förlängning av lånetiden, såsom statskontoret ifrågasatt, icke torde lämna intressenterna i företaget tillräckligt stöd för att få arbetena utförda. Emellertid förutsätter jag, att intressenterna framdeles utan bistånd från statsmakternas sida vidmakthålla företaget. Det av mig nu förordade statsbidraget torde böra anvisas från statens avdikningsanslag. Härtill erfordras riksdagens medgivande. Beloppet synes icke böra inräknas i det belopp, som enligt riksdagens medgivande för visst år må beviljas jämlikt gällande bestämmelser för avdikningsanslagets användning. Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t att, därest riksdagen godkänner vad jag nu föreslagit, meddela närmare föreskrifter rörande anslagens disposition.

Under återopande av det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva

att till Virestadssjöarnas sänkningsföretag i Kronobergs län må från statens avdikningsanslag anvisas ett statsbidrag av högst 120 000 kronor.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan lämnar Hans Maj:t Konungen bifall samt förordnar, att proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:
Benno Gårdsten.